

Østre Toten kommune

Sakspapir

Acos.Møte.MellomlagFacade_Api.Models.Journalpost

Saksgang – styre, råd og utvalg	Møtedato	Saknr
Utvalg for samfunnsutvikling - (SAM)	04.06.2025	100/25
Formannskapet - (FSK)	11.06.2025	078/25
Kommunestyret - (KST)	18.06.2025	093/25

Avgjøres av:	Journal- ID: Acos.Møte.MellomlagFacade_Api.Models.Journalpost
Saksbehandler: Inger Lise Willerud	Arkiv:

Revidert gebyrregulativ 2025 - fastsettelse av gebyr for renovasjon for hytter og fritidsboliger

Vedlegg:

Nr:	Tittel
Acos.Møte.MellomlagFacade_Api.Models.DokumentVersjon	Vedlegg 1 - Returpunkter hytterrenovasjon mai 2025
Acos.Møte.MellomlagFacade_Api.Models.DokumentVersjon	Vedlegg 2 - Beregningsgrunnlag fastsettelse gebyr hytterrenovasjon

18.06.2025 Kommunestyret - (KST)

KST- 093/25 Vedtak:

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Kort innledning

Østre Toten kommune vil i løpet av september 2025 sette i drift en bringeordning for renovasjon for fritidsboliger og hytter (heretter kalt hytter renovasjon). Kommunen er gjennom forurensningsloven pålagt å ha en renovasjonsordning for alle typer boenheter. Det er fastslått i renovasjonsforskrift for Østre Toten § 2 at kommunens renovasjonsordning også skal omfatte fritidsboliger og hytter.

Basert på prinsippene for selvkost er årsgebyr for 2025 beregnet til å ligge på om lag 50 % av ordinært renovasjonsgebyr, og fastsettes derfor til 2 353 kr. Gebyret forventes iverksatt fra og med siste kvartal 2025, etter at alle returpunkter for ordningen er etablert. For 2025 vil det derfor bli fakturert ¼ av årsgebyret. Gebyret justeres årlig i tråd med regulering av ordinært renovasjonsgebyr.

Renovasjonsordningen vil bli administrert av Horisont Miljøpark IKS, som også har ansvar for innsamling av annet husholdningsavfall i regionen.

Saksopplysninger

Bakgrunn for innføring av ordningen. Plikt til å delta.

[Forurensningslovens bestemmelser om innsamling av avfall \(kap. 5\)](#) skal hindre at det oppstår skadelig og sjenerende forurensning og forøpling fra håndteringen av avfall. Alt avfall som oppstår i husholdninger, enten det er fra en helårsbolig eller fra en fritidsbolig/hytte, er definert som husholdningsavfall. Loven skiller ikke mellom helårsboliger og fritidsboliger (heretter kalt hytte), og åpner ikke for at kommunene kan gjøre det. Regelverket for avfallshåndtering er nærmere beskrevet i [forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#).

I forurensningsloven § 34 er det bestemt at kommunen skal vedta gebyrer til dekning av kostnader forbundet med innsamling og behandling av husholdningsavfall. Kommunens kostnader skal dekkes inn gjennom gebyrene, men inntektene skal ikke overstige kommunens kostnader. Dette kalles selvkostprinsippet.

Kommunene kan utarbeide egen forskrift som beskriver hvordan innsamling av husholdningsavfall skal foregå. Dette har Østre Toten gjort i [forskrift om renovasjon for husholdningsavfall](#) for Gjøvikregionen, som trådte i kraft 07.11.2017. § 6-1 tredje ledd fastslår at alle bebygde og/eller bebodde eiendommer plikter å delta i den kommunale renovasjonsordningen. § 2 første ledd, annet punktum fastslår at husholdningsavfall som oppstår i hytter og på bebygde fritidseiendommer skal omfattes av forskriften.

Det er i underkant av 1350 fritidsboliger og hytter i kommunen. Eiere av alle disse er pliktige til å delta i ordningen og betale vedtatt gebyr. Dette gjelder også for de som ikke vil få et returpunkt i nærhet av sin hytte eller langs vegen hjem fra hytta.

Informasjon om prosjektet

Prosjektet med innføring av hytter renovasjon har pågått siden 2023. Saken har vært presentert i utvalg for samfunnsutvikling fire ganger. Administrasjonen har utarbeidet en

informasjonsbrosjyre om bakgrunnen for prosjektet, informert om prosjektet gjennom sosiale medier, og saken har vært omtalt i lokal presse flere ganger.

I samarbeid med Horisont vil det i juni/juli bli sendt ut informasjonsbrev til alle eiere av hytter og fritidsboliger i kommunen om innføring av ordningen. Her vil det blant annet bli gitt informasjon om bakgrunn for ordningen, hvordan ordningen vil fungerer, plassering av returpunkter, hentefrekvens, størrelse på gebyr og muligheten for å søke fritak.

Muligheter for fritak og reduksjon i gebyret

Kommunens renovasjonsforskrift § 22 angir at det vanligvis ikke gis fritak fra renovasjonsordningen for bebodde boenheter og hytter som er i bruk og i beboelig stand. Dette er i tråd med lovverket og veiledningen om renovasjonsordninger. Miljødirektoratets retningslinjer sier at det kun er *objektive* og dokumenterbare kriterier ved en eiendom som skal ligge til grunn for fritak. Hvordan eiendommen brukes eller spesielle forhold knyttet til den enkelte bruker eller eier av eiendommen er ikke gyldige grunner til fritak, siden dette ikke er objektive kriterier. Det er heller ikke åpning i lovverket for å gi automatisk fritak for bestemte brukergrupper eller grupper av hytter, for eksempel hytteeiere som har fast bosted i Østre Toten eller hytter som tilhører jordbrukseiendommer.

Eiendommer som er i svært dårlig stand eller uten bebyggelse, kan derimot oppfylle kriteriene for fritak. Det er derfor i praksis bare kondemnabile eller ubeboelige hytter som vil kunne søke om fritak fra renovasjonsordningen ut fra gjeldende lovverk. Det vil bli lagt opp til at hytteeiere som søker om fritak innen en viss frist, kan få søknaden behandlet før første faktura sendes ut høsten 2025. Fritak vil bli gitt for en avgrenset periode.

Kommunen har mulighet til å åpne for differensiert gebyr på grunnlag av objektive kriterier, for eksempel beliggenhet, størrelse eller standard. Dette er kriterier som i noen grad kan gjenspeile hvor mye hytta brukes.

Østre Toten er den siste kommunen i Gjøvikregionen som innfører hytterrenovasjon, men den første som innfører kildesortering for hytter. Det foreligger planer for å innføre kildesortering i de øvrige kommunene. Dagens ordning for de fire andre kommunen åpner ikke for differensiert gebyr. I tråd med politisk ønske om harmonisering av gebyrer innenfor regionen, vil det derfor foreløpig ikke bli innført mulighet for differensiert gebyr for hytterrenovasjon. Dette vil imidlertid bli revurdert i dialog med de øvrige kommunene i regionen når alle har innført kildesortering.

Slik blir ordningen

Ved oppstart av ordningen er det planlagt elleve returpunkter; åtte på Totenåsen og tre nede i bygda. En oversikt over plassering av returpunktene er vist i vedlegg 1.

Det vil bli kildesortering i de samme fraksjoner som for privatboliger – plastemballasje, mat, papir/emballasjekartong, glass-/metallemballasje og restavfall. Alt annet avfall må leveres på miljøstasjonen. Containerne er lukkede med åpning kun for innkast av en vanlig plastpose. Det er planlagt å installere en ordning for tilgangskontroll på de tre returpunktene nede i bygda.

Antall containere på hvert returpunkt varierer ut fra estimert behov for området. Det er relativt enkelt å fjerne eller legge til containere. I tillegg er det mulig å justere hentefrekvensen i høysesonger og erfaring om reelt behov når ordningen er tatt i bruk.

Foreløpig legges det opp til henting i gjennomsnitt hver 2. uke for plast og restavfall, hver 4. uke for glass/metall og papir, og hver 4. uke i vinterhalvåret/hver 2. uke i sommerhalvåret for matavfall.

Alle plassene vil bli skiltet med at containerne er forbeholdt avfall fra hytter. I perioder der det er beitedyr på åsen, vil det bli skiltet spesielt med at brukerne av renovasjonspunktet må ta hensyn til dette. Skiltene vil gi informasjon om hvor man kan ringe for å varsle om forsøpling, og Horisont vil ha en ordning for å rydde opp uten ugrunnet opphold når de blir varslet om forsøpling på et returpunkt.

Det er gjort avtale med alle grunneiere av returpunktene. I prosessen har det også vært dialog med andre berørte interessenter, blant annet beitelagene. Det er svært få hytter som ligger i direkte nærhet til returpunktene. Søknad om dispensasjoner og byggetillatelse vil bli sendt første halvdel av juni. Når tillatelsene foreligger, vil arbeidet med å opparbeide plassene settes i gang. Planen er at dette vil bli gjennomført i august, og at containerne utplasseres i løpet av september.

Beregning av gebyret

Beregning av kommunale avfallsgebyrer skal gjøres i henhold til kapittel 15 i avfallsforskriften, og følge [selvkostforskriften](#). Miljødirektoratet har også utgitt en egen [veileder for beregning av kommunale avfallsgebyrer](#).

For å få et best mulig grunnlag for fastsettelse av gebyret for hytterrenovasjon, har kommunen beregnet kostnadsnivået for ordningen med utgangspunkt i selvkostprinsippet. Selvkostprinsippet innebærer at alle kostnader kommunen har med ordningen skal dekkes av gebyrer som hentes inn fra de som har tilbud om tjenesten (i dette tilfelle eiere av hytter og fritidsboliger), men at kommunen ikke skal ha fortjeneste på ordningen. Beregningen viser at kostnadene for hytterrenovasjonsordningen vil ligge på rundt 50 % av kostnaden for ordinær renovasjon.

Etter anbefaling fra konsulent med spesialkompetanse innen området, vil det ikke bli opprettet et eget selvkostområde for hytterrenovasjon. Dette er basert på erfaringer fra andre kommuner og gjeldende lovverk. Det er også slik gebyr for hytterrenovasjon administreres i de øvrige kommunene i Gjøvikregionen i dag.

Gebyret for hytterrenovasjon fastsettes derfor til 50 % av ordinært avfallsgebyr som i dag er 4 706 kroner, og vil følge prisjusteringen av dette. For 2025 vil gebyr for hytterrenovasjon derfor bli 2 353 kroner i året. I de øvrige kommunene i regionen ligger gebyr for hytterrenovasjon på mellom 40 og 60 % av ordinært gebyr. Disse kommunene har i dag kun innsamling av restavfall, ikke en kildesorteringsordning.

I beregning av grunnlaget for gebyret inngår blant annet kostnader til innkjøp og vedlikehold av utstyr, prosjektering og lønnskostnader knyttet til innføring av ordningen, kostnader til innsamling, transport, oppbevaring, mottak og behandling av avfallet, kostnader til leie, drift og vedlikehold av returpunktene, og kostnader til administrasjon i driftsfasen både hos Horisont og i Østre Toten kommune.

I oppstartfasen vil kalkulerte driftskostnader basere seg på erfaringstall fra andre renovasjonsselskap som allerede har innført renovasjonsordning med kildesortering for hytter. Investeringskostnadene for oppstart av ordningen avskrives over 10 år.

Vedlegg 2 viser beregningsgrunnlaget for gebyret. I tillegg til estimerte kostnader til investering og drift er det lagt inn et påslag for «uforutsette» kostnader. Bakgrunnen for dette er at vi foreløpig ikke har erfaringstall fra drift i egen kommune. Disse kan derfor bli høyere enn estimert. I tillegg vil det være kostnader knyttet til administrasjon/overhead, mottak av avfall fra hytteeiere på miljøstasjonen og lignende kostnader som det er vanskelig å skille fra kostnader til ordinær renovasjon, og som derfor ikke inngår i beregningsgrunnlaget ellers. Dette estimerte tillegget er i tråd med erfaringsbasert anbefaling fra konsulent.

Hvis det etter en tid viser seg at kostnadene til hytter renovasjon ligger vesentlig over eller under de beregningene som er grunnlaget for å fastsette gebyret nå, vil administrasjonen revurdere prosentsatsen på 50 % av ordinært avfallsgebyr.

Vurderinger

Innføring av renovasjonsordning for fritidsboliger og hytter er pålagt etter forurensningsloven, og vedtatt av kommunestyret i 2017 gjennom gjeldende renovasjonsforskrift. Det framgår også av loven og avfallsforskriften at det er obligatorisk for eiere av hytter og andre fritidsboliger å delta i ordningen, med mindre hytta/fritidsboligen er kondemnabel. Administrasjonens vurdering er at ordningen som nå vil bli innført, er i tråd med gjeldende lovverk og lokal forskrift.

Avfallsforskriften kapittel 15 og selvkostforskriften gir retningslinjer for hvordan gebyret for en slik ordning skal beregnes. Disse retningslinjene er etter administrasjonens vurdering fulgt ved beregning av det foreslåtte renovasjonsgebyret.

Etter lovverket vurderes husholdningsavfall som et samlet område, og det er ikke krav om at hytter renovasjon og ordinær renovasjon skal være separate selvkostområder. Anbefalinger fra konsulent med erfaring på området er at gebyr for hytter renovasjon defineres som en prosentsats av ordinært renovasjonsgebyr, ut fra underliggende selvkostberegninger. Dette er også i tråd med gebyrordningene i øvrige kommuner i Gjøvikregionen. Administrasjonens vurdering er derfor at det er hensiktsmessig at hytter renovasjonsgebyret fastsettes til 50 % av ordinært renovasjonsgebyr.

Konklusjon

Den planlagte innføringen av renovasjon for fritidsboliger og hytter følger gjeldende lover og forskrifter. Den foreslåtte fastsettelsen av gebyr for tjenesten er i tråd med den politiske intensjonen om at gebyrer i Gjøvikregionen i størst mulig grad skal være harmonisert, og er i tråd med lovverk og anbefalt praksis. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det foreslåtte gebyret innføres som beskrevet i dette saksframlegget.

FSK- 078/25 Vedtak:

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Behandling i møte:

Innledning ved klima- og miljørådgiver Inger Lise Willerud.

Avstemning:

Innstillingen fra utvalg for samfunnsutvikling (SAM) ble enstemmig vedtatt.

04.06.2025 Utvalg for samfunnsutvikling - (SAM)

SAM- 100/25 Vedtak:

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Behandling i møte:

Avstemning:

Kommunedirektørens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

18.06.2025 Kommunestyret - (KST)

KST- 093/25 Vedtak:

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Behandling i møte:

Avstemning:

Innstillingen fra formannskapet ble enstemmig vedtatt.

Vedtak som innstilling fra Utvalg for samfunnsutvikling - (SAM) - 04.06.2025 - 100/25

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - (FSK) - 11.06.2025 - 078/25

1. Gebyrregulativet for 2025 revideres med innføring av gebyr for renovasjonsordning for hytter og fritidsboliger på kr 2 353 pr år.